

ELOFIZETÉS.

HELYBEN 80 VIDEKEN  
Egy évre — — 180 kor.  
Fél évre — — 80 kor.  
Egy negyed évre 45 kor.  
Egy hónap — — 15 kor.

Nyitási költségek  
megállapodás szerint.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és cenzurált országok  
tisztelet politológusai.  
TELEFON-SZÁM: 20.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda és Kiadó  
Társaság.  
Bukaresti Regény Föld-  
mond L. (József 100. n. 22.)  
TELEFON-SZÁM: 20.

Arad, 1920.

Staubert József.

Szombat, január 31.

## Arzenovici pénzügyigató felgyógyult.

Arzenovici Gyula miniszteri tanácsos, aradi pénzügyigazgató, hosszas aluji (kolosvári) tartózkodás után betegesen érkezett haza. Az utazás fáradalmi ágyának döntötték a hatalmas fizikumú pénzügyigazgatót, aki súlyos influenza esett. Hosszas pihenés és gondos gyógykezelés után ma már elhagyhatta a szobát és megjelent a városban. Nagyszámú ismerőse isziviyesen üdvözölték a rekonszenves pénzügyigazgatót, aki valószínűleg már holnap átveszi hivatala vezetését.

## Ezer korona — 24 franc.

Mi, akik a drágaság járma alatt nyögünk, még valóságos Elődökben élünk azokhoz képest, akik Svájcban tengődnek. Egy aradi magántisztviselő már hónapok óta Zürichben él, ahonnan levelet írt Aradon lakó fivérének. A levélben elmondja, hogy ezer magyar koronáért 24 svájci francot adnak, az a 24 franc pedig egy napi megélhetésre elegendő. Svájcban oly horribilis a drágaság, hogy csak milliomos élhet meg a helyi köztársaságban. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a levelet a magánhivatalnok január 14-én adta fel és a hó 29-én érkezett Aradra.

## Polónyi Jenő dr. balesete.

Súlyos baleset érte tegnap délután Polónyi Jenő dr. közismert aradi orvost. Polónyi dr.-nak mint vasúti orvosnak a Mosonay-telepre kellett volna mennie egy vasúti pácienséhez. Amint a vasúti sínek felélti átjáró lépcsőjén felfelé haladt, a legfelső lépcsőfokon, amely a nedves hideg idő miatt rendkívül sikos volt, elcsúszott és pedig oly szerencsétlenül, hogy jobb karja két helyen eltört.

A sérülés okozta fájdalomtól az orvos elvesztette eszméletét és miután abban az időben nem járt arra senki, huzamosabb ideig feküdt a zimankós földön. Mikor végre magához tért, balkeze segítségével nagynehezen felemelkedett a földről. Szerencsére éppen akkor haladt át a viadukton egy bérkocsi, amelyben az orvos két ismerőse volt. Ezek a kecsiba segítettek a súlyosan sérült orvost és lakására szállították.

Polónyi dr. azonnal több orvosfarsa látogatta meg, akik azóta szeretetteljes ápolásban részesítik szerencsétlenül járt karszűkét. Polónyi dr.-nak orvosi véleménye szerint 5-6 hétre lesz szüksége, míg egészét teljesen visszanyeri.

## A telefon-forgalom megnyitásáról

(Az aradi postafőnök nyilatkozata.)

A városban ma az a hír terjedt el, hogy február elsején megnyílik a telefonforgalom nemcsak a városban, hanem a vidéken is. Kérdést intéztünk ebben az ügyben Bulzan Avram postafőnökhöz, aki kijelentette, hogy a telefonforgalom általános megnyitásáról egyelőre nincs szó. Mindössze annyi történt, hogy február elsején megnyílik az interurban bejelentő, amelyet a posta- és távírdahivatal polgári személyzete lát el.

— Ezzel az intézkedéssel, mondta a főnök, kísérletet teszünk, hogy megközelítsük a normális állapotot.

Eddig nem tudtuk ellenőrizni az egyes hivatalok interurban-beszélgetéseit és így az államot tetemes kár érte. Február 1-től kezdve az lesz a rend, hogy először a katonai hatóságok beszélhetnek vidékkel, aztán a polgári hatóságok és végül azok az állomások, amelyek most is be vannak kapcsolva a helyi forgalomba. Azt hiszem, hogy a békekötés kihirdetése után meg fog szűnni a telefon-cenzura s akkor az összes állomások részt vehetnek egy a helyi, mint az interurban forgalomban.

## Katonafiszt és cigányleány házassága.

(Érdekes néző az aradi Gyurkovics-családban.)

Érdekes házasságkötés történt a napokban az aradi anyakönyvi hivatalban és ez a házasságkötés fényes dokumentuma annak, hogy a szerelem nem ismer válaszfalakat. Decun Dobrie a román hadsereg tisztelhelyettese, aki nagváradi divíziónál teljesít szolgálatot, január 23-án örök hűséget esküdött Gyurkovics Margitának, Gyurkovics András orosz hadifogságban elhunyt aradi cigányprimás tizenhét éves bájos leányának.

Felkeresem a három napos fiatal asszonykát, aki pirulva monddotta el a hirtelen jött szerelem történetét, amint az alábbi következik:

— Aradon járt a tisztelhelyettes és hozzánk toppant be lakást reklámozni. Nem tudott egy szót sem

magyarul, de megértettük egymást, mert egy kicsit én is beszélek románul. Aztán nem tudom, hogy hogy jött, a tisztelhelyettes többször is ellátogatott hozzánk és megszerettük egymást. Sokáig nem kellettünk egybe, mert késtek az iratok a kormányzó-tanácsnál, de aztán megkaptuk a beleegyezést onnan is. Most már férj és feleség vagyunk. Állandóan Nagyváradon fogunk lakni, mert férjemnek ott van szolgálati beosztása, aztán pedig Bucarestben telepedünk le.

A fiatal pár most nászútra indult Bucarestbe és a tizenhét éves Gyurkovics Margitka nagy szerencséje cigánykörökben — a mint azt mondani szokás — általános feltűnést keltett...

## Lengyelország megszállta Pózent.

LONDON. Varsóból jelentik a Timesnek: A német katonák tegnap este foglyuldták a thorni kasszárnyát. A tűz még nem sikerült eloltani. A németek az erődöt a legközelebbi hétfőn tartoznak átadni Haller tábornoknak és a lengyel csapatoknak.

VARSO. Január 18-án a lengyel csapatok Pózen nyugati részén elfoglalták Zsaldovót, Golutot és Dudekovót és ezzel elérték a versaillesi szerződés által megszabott német-lengyel határt. Pózen déli részén elfoglalták Looz-

raleset. A Varsó sajtóiroda jelentése szerint a lengyel csapatokat mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták, csupán egy incidens állott elő a megszállás idejére vonatkozó nézeteltérésekből kifolyólag. Egy lengyel és egy német különítmény között kisebb összetűzésre került a sor. Ezen az incidensen kívül a megszállás nyugodtan történt. Délén a Szkrzinszki ezredes által vezényelt lengyel csapatok bevonultak Thornba a sokaság üdvözlésére között.

## Kiütéses tifusz Aradon.

A városi orvosi hivatalban nyert értesítés szerint a járványkórházban 16 kiütéses tifusban megbetegedett katona fekszik. A hatóságok minden óvattevékenységet megtettek, de szinte tehetetlenül állnak, mert Aradra egyre érkeznek katonai csapatok. A város vezetője megkeresi Looza tábornok, hadosztályparancsnokot, intézkedik, hogy a város zárat alá kerüljön, mert ellenkező esetben az itt elhelyezett katonaság, mint a polgárság a legnagyobb veszedelembe kerül.

## 30 aradi menyasszony.

(Szerelem a hárseregben.)

A háború alatt állandó témája volt a lapoknak az, hogy a mesterségesen szított embergyűlölet nem tud kibújni a nemekre is és a legnagyobb bucha-gyűlölet közepette a francia nők — dacára a szigorú parancsoknak — ugyan-  
csak olyan barátkoztak a hadifogságban levő német katonákkal. Ugyanaz a helyzet volt Magyarországon is és még élnek emlékeztében van az orosz hadifoglyoknak magyar nőkkel való barátkozása, amely nem ritkán házasságkötéssel végződött. Mióta a román hadsereg megszállta Aradot, nem tapasztalhatjuk azt, mintha a román hadsereg tisztjei és legénységi tagjai idegenkednének az aradi magyar nőktől. Többször emlékeztünk már meg arról, hogy román katonatisztek házasságot kötöttek aradi leányokkal, most pedig arról értesülünk, hogy az aradi anyakönyvi hivatalban körülbelül harminc legénységi állományú katona és két katonatiszt készült házasságot kötni aradi leányokkal. A kormányzó-tanács ismeretes rendelete értelmében azonban királlyal csak egy köthet házasságot erdélyi nével, ha erre a kormányzó-tanács engedélyt ad. Most tehát az összes házasság megkötésére irányuló kérvényeket felterjesztik a kormányzó-tanács illetékes ügyosztályához, amely minden valószínűség szerint, mivel szerelemről van szó, beleegyezik abba, hogy a katonák szívról szívra onnan válogassák meg, ahonnan akarják. Érdekes, hogy a román katonákhoz térjhez menő leányok nagy része aradi zsidóleány. Ugyáltszik a szerelem erősebb minden gyűlöletnél és Ámor isten munkáját még a borzalmas világégés sem tudja befolyásolni.

## Művészet.

\* **Fiers és Gaillavet**, a világ-híri két vigjátékíró legújabb darabját, a **Legszebb kalandot** mutatja be hétfőn a társulat. A pompás vigjáték, amely telve van frappáns helyzet és jellemkomikummal, mindenütt, ahol eddig még színpadra került, sorozatos előadásokat ért el. A főszerepek a legjobb kezekben vannak és így kétségtelen, hogy Aradon is sokáig tartó sikere lesz a **Legszebb kalandnak**.

\* **Ma este mutatkozik be a Birnoves Barcarola**. A **Modern Kabaré** ma nagyjelentőségű művészi esemény színhelye lesz. A **Barcarola** birnoves ánduoett mutatkozik be. Ez a finckeltős zajos sikert aratott műsor, ahol eddig szerepelt. A színpadja bemutatkozáson kívül ma fellépnek a **Modern Kabaré** összes tagjai: név másor keretében. Különösen tetszik a közönségnek **Mister Linoel** bámulatos új akrobata mutatványai.

\* **Tatjana** — utóljára. A **Nordisk** hatalmas orosz drámája állandóan fenntartja az érdeklődést. Nap-nap után zsúfolt nézőtér előtt kerül vetítésre a nagyszabású, érdekes film az **Apollóban**. A publikum szinte piragadtatással adózik **Mia Maynak**, aki **Tatjana**, a szerelmében eselődött hercegnő szerepében ragyogtatja esodás mltészetét. A kiváló **Nordisk** drámát szombaton mutatja be utóljára az **Apolló**.

\* **A berlini élet reitelmel**. (Világvárosi kulturfilm az Urániában.) Nagy sikerrel mutatta be az **Uránia** színház új műsorát. A berlini élet reitelmel címen egy nagystílusú világvárosi kép került vetítésre, amely a németek fővárosának életsajlását hozza elének. A nagyszerű filmen kívül vetítésre került még a **„Riporter királynő”** 3 felvonásos vigjáték, amely hangos derűtséget keltett. Az **Uránia** új műsora még szombaton kerül vetítésre.

\* **Ösöndes hangok címen Pinkusz** Artur egy kis verskötetet adott ki. A szerző első versében megírja, hogy mindössze husz éves, tehát egészen fiatal ember. A versek tehetséges ember művei. A füzet címlapját **Lassner Loránt** tervezte.

\* **A szeszálós vasúti panamával** kapcsolataiban, az undorító aradi pletykálovagok működéséről, milliomosok szalon és zsúrtómájáról, feltűnő érdekes cikkeket közöl az **Aradi Élet** legújabb száma. **Vallutare domnu!** A színház jövője. **Salmeczy Misi** azobát keres. **Jezyet** szedtem a színházban. (Premier izzalmak a harmadik emeleten.) **Bing János** művészportréja. **Beszélgetés a közönséggel**. **Pelysande**: Nem hisz nekem Asszonyom? ... és még sok-sok vers, novella, humoreszk képezik a kitűnő hetilap ma megjelent számának tartalmát.

\* **Nagy Dániel** első díjat nyert novellájának közlését kezdte meg ma megjelent legújabb számában a **Szezon**. A nívósan szerkesztett irodalmi és művészeti lap **Rudnyánszky Endre**, **Károly Sándor** novellái mellett **Drosvák János**tól, **Balla Bóskó**tól és **Werner Gé**sától hoz verset.

## Dr. Zimmermann Károly tervei.

(Látogatás a közkórház volt igazgatójánál.)

**Zimmermann Károly** dr. az aradi közkórház igazgató főorvosát, a kiváló operatort elboosátották állásától és a volt igazgató ismét visszatért magánprakszisához. Dr. Zimmermann egy nagyarányú és minden kényelemmel berendezett magán szanatóriumot akar berendezni, ahol sebészeti betegeket kezelne és az **Aradi Közlöny** munkatársának a következőket mondotta el a tervbevett szanatórium megalkotásáról:

— Régi tervem az, hogy egy nagyarányú sebészeti szanatóriumot létesítsek Aradon és most, hogy megváltam a közkórház igaz

gátásától, meg is szeretném valósítani tervemet. Aradon nagy szükség van egy ilyen szanatóriumra, mert a közkórház nem győzi a sok munkát és nem felel meg mindenkiben a modern kor igényeinek. Most a viszonyok nem alkalmasak arra, hogy egy szanatóriumot építtessünk, de amint lehetséges lesz, megvalósítom régi tervemet.

Elmondotta még a volt igazgató-főorvos, hogy jelenleg magánprakszisa mellett a **Mann-szanatórium** sebészeti betegelt kezel és csendesesen visszavonulva, csak a hivatásának él.

## A hatósági orvosok államosítása.

Kolozsvárról jelentik: A kormányzótanács népjóléti resszortjában tegnap ankétet tartottak, amelyen az új közegészségügyi rendelet életbeléptetésével kapcsolatos intézkedéseket beszéltek meg. Az új közegészségügyi rendeletnek legfontosabb rendelkezése az, amely az összes hatósági orvosokat államosítja. A vármegyei és városi főorvosokat és a most rendszeresített közegészségügyi főfelügyelőket VII.—V. fizetési osztályokba sorozzák s ezenkívül részükre havi 500 lei praxismegváltást engedélyeznek, mert ezek a

hatósági orvosok a jövőben magánpraxist nem folytathatnak. Az állami, városi, községi és körorvosokat a IX.—VII. fizetési osztályokba sorozza a rendelet. Ezeknek az orvosoknak megengedi magángyakorlat folytatását. Tárgyalás alá került a körorvosi körzetek új beosztása is. A tegnapi tanácskozáson négy főorvosból álló bizottságot küldtek ki az új beosztás előkészítésére, ugyanezt a bizottságot bízták meg azzal is, hogy az orvosi tarifára vonatkozóan javaslatot terjesszen be.

## Egy aradi fiatal ember tragédiája.

Egy közismert és szimpatikus fiatal aradi tisztviselő tragédiájáról beszélnek most Aradon. A fiatal és a társaságokban is jólismert aradi tisztviselő még a mozgóéltás első napjaiban bevonult katonának, mint népfölkelő tiszt végigküzdötte a világháborút, ahonnan mint százados jött haza, súlyos idegbajjal, megromosult szer vezettel. Idehaza niből elfoglalta hivatalát, azonban betegsége mindinkább súlyosbodott, úgy, hogy kénytelen volt állását is otthagyni. Odahaza gondos ápolásban enyhült kissé betegsége, azonban később baja mindinkább előrehaladt, rémképeket látott, áldozási mániában szenvedett és a családnak nem volt más választása, mint a szerencsétlen fiatalembert beszállítani az aradi közkórház elmebeteg osztályára. A szerencsétlen tisztviselőt tegnapelőtt elbortult elmével beszállították a közkórházba. Ott aonnal orvosi kezelés alá vették, de állapota olyan súlyos, hogy nehezen lehet ismét visszaadni az életnek. A tisztviselő — dacára annak, hogy sohasem foglalkozott valutaspekulációval — azt képzeli magáról, hogy milliárdos és össze akarja vásárolni Amerika minden dollárját és ennek hírtokában óhajtja diktálni a békét az eiszegényedett Európának. Máskor francia köztársasági elnöknek képzeli magát és dühöng, ha valaki kétségbe meri vonni állításainak valóságát. A

szerencsétlen fiatalember tragédiája városazerte szinte részvétet keltett.

## Cigányok a lakáshivatalban

Az élet mélységeit, a mérhetetlen nyomort tárja fel a hivatalos szárazsággal megírt lakásrekvirálási kérvény, amelyet **Lolé Mihály** cigányzenész adott be a lakáshivatalhoz lakásrekvirálásért. **Lolé Mihály** egy fiatal tudóveszes cigány, aki feleségével és három gyermekével, a sógoránjával, egy többgyermekes szegény asszonynál lakik már hónapok óta és az **Angyal-utca** 11. számú ház pincelakásában él a két család összebuja. A szobában oly büzös a levegő, hogy alig lehet kitarítani. Hétszer adott már be lakásrekvirálási kérelmet a cigány, de egyszer sem lehetett kérelmét teljesíteni, mert az esetleg elrekvirálható lakásokban már laktak. Nyolcadszor egy cigányasszonynál, **Labodár Teréz**nél próbált szerencsét, azonban itt is el kellett utasítani kérelmével. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet **Serecs** táblabíró, a lakáshivatal elnöke és a cigányok eikeseredésükben ugyan csak megmondották egymásnak véleményüket, úgy, hogy az elnöknek többzör közbe kellett lépni, különben tetlegességre került volna a sor. **Lolé Mihály** lakás nélkül, de nagy haraggal a szívében távozott a lakáshivatal épületéből és most a kilencedik kérvényt is beadja, remélve, hogy talán mégis kap majd egy lakást ebben a nagy városban.

## Magyarországi hírek.

WIEN. A „**Neue Freie Presse**”-nek jelentik Budapestről: A Franciaországból érkező politikai hírek hatása alatt a kedélyek egy kissé megnyugodtak. A kormány teljes passzivitással várja a bekövetkezendő eseményeket, melynek központjában a nemzetgyűlési választások állanak. **Vázsonyi Vilmos** a lap tudósítójának kijelentette, hogy visszavonulása csak azt jelenti, hogy ezidőszent nem tartja Magyarország politikáját olyannak, amelyben demokratikus érzelmi politikus részt vehet.

BERLIN. **Huszár Károly** miniszterelnök a **Wolff-ügynökség** budapesti levelezője előtt a következőket mondotta: Az egész világ iránti kötelességünk, hogy a bolseizmus újabb fellöbbését lehetetlenné tegyük. E cél elérésében nem lehet keztyűs kézzel eljárni és a legutóbbi berlini események igazolják, hogy csak erővel lehet elfojtani a bolsevista törekvéseket.

WIEN. Az „**8 Uhr Blatt**” jelenti: A magyar pénzügyminiszter beszédében rámutatott a magyarországi zilált pénzügyi helyzet okaira. Elmondotta, hogy a Károlyi-féle öthónapos kormányzat öt milliárddal terhelte meg az állam-pénztárt s ezen összezből 900 millió volt a katonatanács kiadása. — A bolsevizmus négy hónap alatt 9 milliárdot költött el az ország pénzéből s ezen összezből 4 milliárd a terrorcsapatok költsége volt. A magyar állam adóssága ötven milliárdra értékelhető.

## A szobaur panasza.

**Deutsch Mihály** aradi magántisztviselő egy egyszerű lakást bérelt össze egy dr. **Radó Károlyné**-nél. **Radóné** a lakást, amelyben mindössze egy asztal, egy mosdó, két szék és egy éjjeli szekrény volt, a hozzávaló konyahasználatl együtt havi négyszáz koronáért adta bérbe a magántisztviselőnek, aki kényszerhelyzetében kénytelen volt a lakás horribilis bérösszegét megfizetni, mert hónapok óta lakás nélkül volt. **Radóné** ezenkívül még külön követelte lakójától, hogy az a vízdiát és a villanyvilágítási díjat is fizesse. **Deutsch Mihály** mintán beköltözött a lakásba, azonnal jelentést tett a lakáshivatalnak és kérte azt, hogy állapítsa meg a lakbért. Ma volt ebben az ügyben a tárgyalás és a lakáshivatal a hiányos butorzatu ágynélküli lakás bérösszegét havi 150 koronában állapította meg; vízdiát és villany címen pedig 150 koronát engedélyezett.

Erényi

## Fenyősborszesz

nagybani előadás 50

Teodor Erényi

ARAD, Strada Dobó 3.

## Csáky szakszék

ARAD, Heria (Szechenyi-u. 1.)

Elsőrendű órajavitó műhely. Új órák állandó raktára.

Általános kereskedelmi

ügynökség:

Bor bevásárlások. Használt és új hordók.

Szőlők, ingafazok vétel és eladás.

Ludovic Ruzsonyi

Világos.

## HIREK.

## Vidéki hátralékos előfizetőknek.

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetési hátraléka van, szíveskedjenek tartozásukat haladéktalanul, legkésőbb február 1-ig hozzánk juttatni, mert a horribilis lapelbárlási költségekre való tekintettel lapunkat csak azon t. előfizetőinknek küldjük, akik az újságelőfizetést idejekorán megújítják. A távolabbi lakó előfizető az összeget lefizetheti az „Aradi Közlöny” részére valamelyik banknál, szövetkezetenél; a környékbeli pedig megbízhathat egy itteni, vagy ideutazó ismerőst, hogy az előfizetést küldő hivatalunkban egyenltesse ki.

— Vellein prefektus beteg. Dr. Vellein Romulusz városi prefektus, amikor autón jött haza Clujról (Kolozsvárról), meghalt. Már betegesen utazott át Timisoarra (Temesvárra), ahonnan tegnap érkezett haza. Állapotában rosszabbodás állott be, úgy, hogy tegnap és ma fel sem jött hivatalába. Holnap délelőtt a prefektus már megjelenik hivatalában.

— Az aradi háziórzred utolsó eskütétele. Az aradi 93. számú gyalogezred ünnepies eskütétele holnap délelőtt fél 10 órakor lesz a városháza előtti téren. A háziórzredet Vlár Sándor alezredes ezredparancsnok vezeti az ünnepség színterére, ahol Lecca tábornok hadosztályparancsnok, továbbá a polgári hatóságok vezetői is megjelennek. A városháza kapuja előtt ottant állítottak fel, a teret pedig zászlókkal díszítették fel.

— Államosítják a gyógyszerárakat. Mint értesülünk, a kormányzatban népjólí resszortja most tanulmányozza a kérdést, hogy a kormányzatban igazgatása alatt álló területeken lévő összes gyógyszerárakat állami kezelésbe vegyék.

— Házasság. Krámer Sándor nagykereskedő február 1-én, vasárnap délután 3 órakor tartja esküvőjét Gartner Aranka úrhölgygel (Bem-utca 2.) (Minden külön értesítés helyett.)

— A városi mező. Arad város tanácsa a harmadik belvárosi mező jogának bérbeadására pályázatot hirdet. A bérlet ideje 18 évre terjed, a megnyitásának pedig 1921. december hó 31-éig meg kell történnie. Bámompénz gyanánt száz ezer koronát kell az ajánlatokhoz esatolni. Az irások zárt ajánlatok ez év március 31-én déli 12 óráig Arad város tanácsa iktatójában nyújtandók be.

— Kurzus nélkül. A nagy tisztviselőhiányra való tekintettel a prefekturák azt az előterjesztést tették a K. T.-nak, hogy a hat középiskolát végzett segédjegyzők minden speciális kurzus nélkül közigazgatási vizsgára legyenek bocsáthatók. A K. T. a javaslatot magáévá tette és erről értesítette az impérium alatt lévő összes prefekturákat, akik a szükséges intézkedéseket a jegyzőségeknek már kiadták.

— Halálhír. Szirmay Sándorné folyó hó 30-án elhunyt. Temetése 31-én délután fél 3 órakor lesz Ozei-utcai gyászházban.

## Miért lett öngyilkos Balch báró.

(Aki barátnőjére íratva milliót.)

Röviden hírt adtunk arról, hogy báró Balch Péter volt huszárfőhadnagy, az országos hírvilágot öngyilkos lett. Munkatársunk ma beszélt egy volt huszártisztal, aki meghitt barátja volt az Aradon is közismert bárónak s a következő érdekes dolgokat mondotta el:

— Szegény Péter bárót utólról végzete. Barátnővel mindig brutális volt s most egy olyan nővel találkozott, aki összetörte boldogságát. Egy évvel ezelőtt Balch megismerkedett Budapesten egy Hoffmann Mici nevű árva leánnyal. A csodaszép leány mostoha körülmények között élt. Anyja úgy őrizte, hogy közelébe se lehetett férközni. Mici menyasszonya volt egy szegény fiatalembernek, már ki is volt tűzve az esküvő, de közbejött egy budapesti író, aki a leánynak bemutatta Balch bárót. Az író közbenjárására a leányt le szerződtették a Vigszínházhoz, ahol a Pálma Mici művészi nevet vette fel. A gyönyörű színésznő valóságos forradalmat idézett elő a színháznál. Csontos Gyula is beléje bolondult, de Mici kikoszorázta. Írók versengtek érte, de a leány, aki nem mutatkozhatott be a közönségnek, megközelíthetetlen volt.

— Pálma Mici csillaga már magasan ragyogott. Balch Péter rengeteg pénzt költött barátnőjére, akit valósággal figyelték káprázatos toalettjei miatt. Az elmúlt télen hermelinből készült pompás kosztümje volt, amelyhez exotikus madarak tollából készült, 30 ezer koronás biborvörös kalapot és piros cipőt viselt. Valóságos szentáció volt ez a kosztüm, amelyről hetekig beszéltek Budapesten. A

báró szórta a pénzt és ostromolta barátnőjét, aki azonban hajthatatlan maradt. Szegény Balch sirva panaszkodott író-barátjának, aki azt tanácsolta neki, hogy ne mutassa ki szerelmét, ne kényszerítse a leányt, hogy visszavonuljon a színpadtól és főleg ne igéren neki házasságot. Péter báró azonban nem hallgatott a jótanácsra. A szíve csordultig megtelt szerelemmel s már nem volt ura akaratának. Közbejött a proletárdiktatura, a színházaknál is gyökeres változások történtek s Pálma Mici kénytelen volt megválni a színpadtól. Balch kivitte szerelmét Budapest közelében levő birtokára, ahol hónapokig zavartalan boldogságban éltek. Balch báró annyira rajongta a szép leánynak, hogy ráírta egész vagyonát, amely sok-sok millió koronát ér. A csendes élet azonban nem felelt a zajos, nagyvilági élethez szokott leánynak. Barátok jártak a házhoz, akik elszórakoztatták Micit. A barátok között volt egy gróf Nemess is, aki nagyon megtetszett Pálma Micinek. Szerelmes lett belé, szakított Balch báróval és megszökött tőle. Ezt a csalódást az érzékeny szívű báró nem tudta elviselni és agyonlőtte magát. Mennyit összetört női szívet állt bosszút akaratlannul a kis színésznő. Mert Balch kíméletlen volt azokhoz a nőkhez, akikhez gyengéd kötelek fűzték. Az eset ismerői soha tudnának beszélni a szegény, tragikus véget ért Szentgyörgyi Márta szenvedéseiről. Balch báró áldott lelki hajtárs és barát volt, de donjuáni-alfúrjei ába a tragédiába sodorták, amelybe ő kényszerítette a barátnőt.

## Franciaország új adói.

BUCARESTI. Az új adókról szóló francia törvényjavaslat, amely közelebből a parlament elé terjesztene, a következő fontosabb új adókat, illetve pótdadókat foglalja magában:

1. A hadinyereség ötvenöt nyolcvan százalékig terjedő megadóztatását. 2. Új adó fogja sújtani az 1914-től 1919-ig elért vagyonszaporulatot, ha ez az 1914. évi tőkét husz százalékkal meghaladja. 3. Öt és hatvan százalék között mozgó adóval fogják megadóztatni az ingatlanok, továbbá a kereskedelmi és ipari tőkék többletértékét. A javaslat eltörli a negyedik izben való törvényes öröklési jogot. Felemeli a földből és a kereskedelemről származó jövedelmeket, valamint a munkabérek adóját. Ezeknek az adóknak évi hozadékát körülbelül másfélmilliárd frankra becsülik.

## Eugenia császárné.

A feledés már nem tudott lenni felette... Amikor Sedanál elveszett a ma petite guerre és a szegényben feldühödött nép haragja elől egy hű fogorvossal az oldalán hajtotta át a belga határon, — becsukódott az élet ajtaja mögötte. Azóta — ötven év óta — már csak a történelem a seconde empire világkép asszonya, akit Spanyol tűzvészére egy császári trón borbora felé hajtott. Azóta csak egy rajongó festő, Winterhalter portrén ismertük Montijó Eugeniát, akitnek szeme két égő csillag fénye volt egy nyárpolyár dícsőségének, és aki egész tündöklő bájjal maga volt a dícsőség testet öltött álma a Napkirály glóriája után epedő szívben. Most ötven éve hunyt ki ez a dícsőség és Eugenia még mindig él és most 93 éves korában, mint értesülünk, visszament Párisba. Egy töpörödött, ellejtett anyóka tért meg a Tulleriák városába, ahol egykor ő volt a legszebb, legnagyobb. A két égő csillag csak pislogó párák már, a bódító hókebel, melyet őrzöngve oskolt egykor Napoleon, horpadt sir csupán a szépség temetőjében. Mi vitte, mi hajtotta vissza a mult árnyékát a jelenbe? Ugy látszik, az idő mindenét megörökl, csak az emlékeztet nem bír. Az ember megáll néha egy sir előtt és önkénytelenül a feltámadásra gondol. A sir néma porával az enyészetele játszik, de odebb egy bokorból pacsirta osap az ég felé s hangosan dalol az azurkék levegőben. Ezt a pacsirtát nézi most Montijó Eugenia fátyolos, öreg szemével. A dalát nem hallja, nem is érti már, csak málázva, motyogva magában bámul utána szépségének, ifjúságának, dícsőségének sirja mellett.

## Aradi Nemzeti Színház.

Ma, 31-én:

Délután 3 és fél óra

Csipkerózska.

Este fél 8 órakor

Mignon.

## NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közölt hirdetések nem váltak teljesítéssel.

Dr. Kell Lépét a saját és családja nevében ismerkedett elvvel tudatja szeretői nagynőjének

## Özv. Kohn Hermanné

néli. Rettenberg Fanny úrnak

munkás és jótékony életének 84. évében 1. évi január hó 30-án reggeli 4 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A meghaldogult földi maradványai 1. évi február hó 1-én délelőtt 11 órakor fegnak a Strada Vasile Strescu (Felsők-utca) 1. számú gyászházban az aradi izn temetőbe kísértetnek. Kell Aradon, 1920. évi január hó 30-án.

Több  
lapkihordópér  
jó fizetéssel azonnal  
felvétetik.

Jelenkezni a kiadóhivatalban.

## Apró hirdetések.

### Alkalmazást keres

ORASSENÉ Jé kismunkás, komplett műszerrel, azonnali belépésre állást keres. Bulevardul Regula Ferdinánd I. (36-as) főherceg-ut. 2. II. em. 416

TÖBBSZÖRÖS Évi iródi gyakorlati bíró, utólag, ki reményteljes becsél, pártár, kezeletben teljesen járatos, febrár alajára állást keres. Cím a kiadóban. 426

### Alkalmazást nyer

TISZTESÉGEK DOLGOS MINDENKÉ, esztendő hadidíjazott, jó fizetéssel febrár 1-én alkalmazást nyer. Batthyány-utca 28. I. em. 300

GAZDASSZONTT keresek pusztára azonnali belépésre. Cím: Dr. Péter Bárdossy, Acser-palota. 409

GYÖNYÖK főtábornok fia és szökevény. Braun, Asztalos R. u. 2. 412

KÉNY PÉNZTÁRSZÓ és egy pakoló leány felvételt Kárpáti gyógyszerárban. 414

### Lakás.

2000 KORONAT fizetnek annak, ki nekem a helyrehozott egy 2-4 szobás magföld lakást szerez, vagy csereházzal, saját készítésű lakásmunkát. Wolf, Bercsényi-utca 6. 416

### Vétel és eladás.

KITLOVAS békésben hinta, vasárnap febrár 1-én délelőtt 10 órakor a legutóbbi igérőnek eladatik. Kálmán-ut. 11. 418

KONYHAFELSZERELÉS teljesen új, használatban, eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. Lázár-utca. 4752

MEGVÉTELRE KERESK egy rövid zongorát, csipke függőnyt és 2-3 hold szőlőt a horgonyján. Címeket a kiadóhivatalba kér. 419

ELADÓ egy 12 személyes erőtlen övcső, antik szekrény, szalagmunka, cseleltűk, falira és parcellán szerviz. Ferényi-ut. 10. balra. 421

HAZILAG KÉSZÜLT gyümölcs és méz megvételre keresetek. Gábor Miklós esküdt és cukorka nagykereskedése Sajó-utca 1. sz. 420

HYGEA ÉS NEUTRAL szappan, mindkettő szabaddal mentesul zseirosított enyhe nem maró szappan, mért is gyermeknek, valamint érzékeny arcú egyéneknek legjobban ajánlatos. Ár: darabonként 8 korona. Dr. Földes és Hócsa Aradon. 5102

TELJES KÖNYVTÁRAKAT és egyes műveket vásárol. Minerva könyvkereskedés. Dobó-utca. 10136

BUTORRANTAR I. T. Bratianski Doki Ferenec-utca 40a. Kemény felhívásokkal, ebéditket jutányosan ajánl. Wiegandfeld-cég. 10191

ÉLESDI MÉSZ árálos, waggontelekekben megrendelhető. Kertész Testvérek cégnél Arad. 182

FUSZERARUK nagyban, eladás. Samuul Gottmann cégnél. Úres áruakat veszek. 9750

VASZETERGAPAD alig használt, 280 mm. csuszmagasság, 8000 mm. csuszmagasság, összes hozzá való alkatrészekkel, alacsony eladó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében, Lázár-utca. 9751

### Ingatlan.

ELADÓ modern négy szobás magánház elfoglalható lakással. Cím a kiadóban. 409

BÉKESÉN a Pó-utca egy új ház nagy kerti eladó. Bővebbet Dr. Bartha Ferenec, Gróf Teloky-ut. 12. Békés. 394

PURGLY LAJOSNÉ-utca 135. számú ház eladó. Bővebbet ugyanon. 418

## Az októberi forradalom titkai.

(Mit mond Windischgrätz herceg?)

Bécsi lapok kivonatokat közölnek Windischgrätz hercegnek újonnan megjelent könyvéből: Windischgrätz herceg könyvében hevesen támadja Károlyi Mihály grófot, a magasrangú katonákat és az udvari méltóságokat. Ahány, amint Windischgrätz herceg a forradalmat megelőző utolsó napokról elbeszél, az tűnik ki, hogy a budapesti és bécsi irányadó köröknek megfoghatatlan módon halvány sejtelmük sem volt arról, hogy mi készül. A felelős tényezők közül senki sem tartotta lehetségesnek a forradalmat. Wekerle mosolygott az aggodalmakon, Szurmay tábornok pedig kijelentette, hogy Budapesten lehetetlen a forradalom.

Amíg a Károlyi-palotában a forradalom előkészítésének utolsó részleteit beszéltek meg, a miniszterelnökségen utolsó minisztertanácsát tartotta a Wekerle-kormány Windischgrätz hevesen követelte Wekerletől és Szurmaytól, hogy gondoskodjanak a város védelméről, azonban kérését gunyosan elutasították.

Elbeszélte, hogy mit látott az utcán, amire Wekerleék vállukat vonogatták és nem hagyták zavarlatni magukat a munkában. Az október 24-én tartott minisztertanács kitüntetési ügyekkel, új udvari méltóságok adományozásával királyi tanácsosok kinevezésével foglalkozott ugyanakkor, amidőn összeomlott a magyar állam szervezete.

Windischgrätz utálattal távo-

zott el onnan. Egy pillanatnyi nyugalom sem volt. Andrássy és ő este Bécsbe akartak utazni, mert lázas sietséggel kellett megtenni az előkészületeket egy új kormány alakítására. A frontról érkező hírek azt mondták, hogy a fronton lévő csapatok tartják ugyan még állásaikat, de a tartalékok már nem hajlandók harcolni. Andrássy és Windischgrätz elintézték az utolsó ügyeket és kihajtották a pályaudvarra. Amidőn Andrássy éppen be akart lépni a vasuti kocsiba, hirtelen egy sűrű látyollal borított nő lépett hozzá, néhány szót váltott vele, azután, olyan gyorsan amint jött, távozott és eltűnt a váróteremben.

Andrássy meglepetve állott meg, egy darabig gondolkodott, azután magához szölitotta Windischgrätz-et: „Neked Budapesten kell maradnod — mondotta egy kis szünet után — ma éjjel tör ki a forradalom. Hajnali három órakor megszállják a vízműveket, a vasutakat, a közintézeteket és a távíróközpontokat.” Erre Andrássy belépett a vasuti kocsiba és elutazott Bécsbe.

Windischgrätz visszamaradt és a honvédelmi miniszteriumba hajtatott, hogy azonnali alarmirozák a helyőrséget. Windischgrätz ezután elbeszéli, hogy a forradalmi bizottság tudomást szerzett tervének elárulásáról. Ezért reggeli három órakor Budapest összes gyári dudálással jelezték azt, hogy a forradalmat elhalasztották. (Neues Wiener Journal.)

## APOLLO URANIA.

Ma, 31-én:

Tatjana. Berlini életrajzok. 4. kötet. 9041

A munkaszerzőt felel:

STAUBER JÓZSEF.

## Meghívó!

Az Aradi Vendéglősök Szikviz- és Syphonfejgyára Részvénytársaság

1920. évi febrár hó 15-én, délelőtt 10 órakor a vállalat iktatómájában (Batthyány-utca 22. sz.) magiartandó

évi rendes közgyűlésére.

### Tárgysorozat:

1. Előki ismertetés az alapszabályok 16. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1919. évi származékok bejelentése, az igazgatóság és felügyelőbizottság részéről a felmentés megadása iránti határozat hozatala.
3. Egy igazgatósági tag megválasztása 1 évi időtartamra.
4. Egy felügyelőbizottsági tag megválasztása 2 évi időtartamra.
5. Az alapszabályok 6. §-ának módosítása.
6. Eszközök indítványok az alapszabályok 12. §-a értelmében.
7. Azon t. Részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, felkértek, hogy részvényeiket az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlést megelőző napig a társaság pénztárából elismervény ellenében letétbe helyezni nyavessék.

Arad, 1920. január hó 30-án.

Az igazgatóság.

Nyomatott az Aradi Nyomda R.-T. rotációs gépen. Kiadótala: János Aradi Nyomda R.-T.

KNEZICH KAROLY-utca 2. sz. magánház 4 utcai szobával, fürdőszobával, világnyal és pázzal, eladó. 411

KALMAN-ut. 11. számú ház sürgősen és előnyben eladó. Bővebbet ugyanon. 417

R. HATAR-UTCA 1-2. számú sarok ház eladó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében. Lázár-utca. 9751

MAGÁNHAZ a helyrehozott, 4 parkettás szoba, fürdőszoba, kórtal eladó, valamint kisebb-nagyobb hálószobák állandóan kaphatók. Böttelheim és Flörsig ügyvédek. Attila-ut. 2. I. 4. 422

### Üzletek.

ELJELMISZER ÜZLET beteg-ég miatt eladó. Szivességből felvilágosítást ad. Póder Domokos, Strada I. L. Bratianski (Weitzer János-utca) 7. II. em. 2. 302

JÓFORGALMU VENDEGLŐT, lehetőleg vidéken bérbe keresek. Ajánlatokat Wallinger hirdetőjében Lázár-utca továbbit. 9751

### Ellátás.

IZLINTES HAZIKÖSZT reggeli, ebéd és vacsora 12 koronáért kapható. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9751

### Különféle.

MŰHELYNEK vagy reklárnak alkalmas nagy szűz pinohelyiség kiadó. Lázár-utca 5c. 407

ELADÓ egy fénygyártó műhely összes berendezéssel, motorhájtással és 10 mm. szarvulladékok. Kozsika János, Calea Radnei (Radnai-ut) 20. 419

BUCARKSTBE utasok hálója, megbízható, látványosokot elfogadok. Böttelheim Fehér Károlyt kétéves 4. u. 1-5-ig. 423

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvessz Wallinger István Aradi hirdetésfelvételi irodája Doki R. u. 10. (Lázár Vilmos-utcai oldalon). Klein I. hirdetői és hirdetői irodája Zrínyi-ut. „Reklam” hirdetésfelvételi és reklámozási vállalat Urbán Iván-ut. 25. „Express” hirdetői irodája Kövös-ut. 12. Messeneer-boy irodája és Mandl Boros Béni-ut. 15. szám alatti papírüzlete.

## Megjelent!

Piurusz Artur:

## Csöndes Hangok

első könyve. Ár 8 K.

Kapható minden könyv- és papírkereskedésben és az Est hírlapüzletéknél 420

## Temesváron

iparvállalatok létesítéséhez igen alkalmas, az összes városrészekhez és a két pályaudvarhoz közel, országut mentén fekvő 2 sarki egyenkint 2/3 hold nagyságú terület eladó.

Bővebb felvilágosítást: 396

## Fejér Lajos

Temesvár, Erzsébetváros Dózsa-utca 31. ad.

Eh, viszketeg, sömör kiütések elen használjunk kátrány vagy kén szappant. Hajhulás ellen Anthrasol szappant. Dr. Földes si Hócsa ARADON. 6228